

НОВИТЕ НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ, РЕГЛАМЕНТИРАЩИ ИЗМЕРВАНЕТО И ОЦЕНКАТА НА ПРОИЗВОДСТВЕН ШУМ И ВИБРАЦИИ

инж.Станчо Енев
Национален център за опазване на общественото здраве

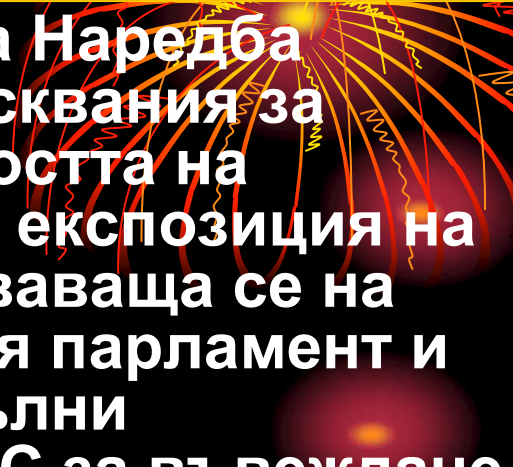
**Наредба №6 от 15.08.2005 г.
за минималните изисквания за осигуряване на здравето и
безопасността на работещите при рискове, свързани с
експозиция на шум.
(Дв.бр.70 от 2005 г.)**

БДС ISO 1999:2004,

**НАРЕДБА №3 от 05.05.2005 г.
за минималните изисквания за осигуряване на
здравето и безопасността на работещите при рискове,
свързани с експозиция на вибрации.
(Д.В. бр.40 от 2005 г.)**

БДС EN ISO 5349-1:2004; БДС EN ISO 5349-2:2004; БДС EN ISO 2631-1:2004

С влизането в сила от 15.02.2006 г. на Наредба №6/15.08.2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на шум (ДВ, бр. 70 от 26.08.2005 г.), позоваваща се на Директива 2003/10/ЕС на Европейския парламент и Съвет от 6 февруари 2003 г. , се изпълни изискването на страните членки на ЕС за въвеждане на Закони, Наредби и Административни постановления, относно излагането и рисковете от въздействието на физически агенти (шум).

За да се предотврати необратимо увреждане на слуха на работниците, Наредбата предвижда стойности на шум, на които работниците могат да бъдат излагани от 87 dB (A) и върхово налягане на звука от 200 Pa, граници, над които никой работник не трябва да бъде излаган.

Наредба №6

Чл. 3. (1) Граничните стойности на експозицията и стойностите на експозиция за предприемане на действие се определят на база дневните нива на експозиция на шум и върхово звуково налягане (p_{peak}), както следва:

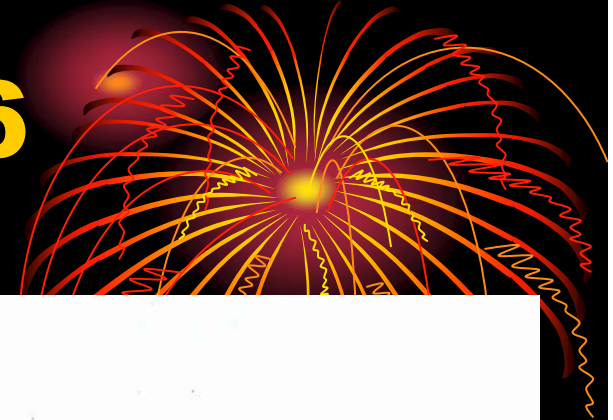
1. гранични стойности на експозиция:

$L_{\text{ex}}, 8h = 87 \text{ dB (A)}$ и $p_{\text{peak}} = 200 \text{ Pa}$, съответно 140 dB (C) ;

2. горни стойности на експозиция за предприемане на действие: $L_{\text{ex}}, 8h = 85 \text{ dB (A)}$ и $p_{\text{peak}} = 140 \text{ Pa}$, съответстващо на 137 dB (C) ;

3. долни стойности на експозиция за предприемане на действие: $L_{\text{ex}}, 8h = 80 \text{ dB (A)}$ и $p_{\text{peak}} = 112 \text{ Pa}$, съответно 135 dB (C) .

Наредба №6

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

1051 София, ул. "Триадина" № 2, тел. 8119443, факс 988 44 05, www.misp.government.bg

Изм. №: *41/144*
..... *27.06.2006* .....

Д-р М. Иванов
За издаване
29.06.06

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ОПАЗВАНЕ
НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ

1431 гр. София, бул. "Иван Гешов" №15

УВАЖАЕМИ ПРОФЕСОР Д-Р ИВАНОВ, д-мв,

Наредба № 6 за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на шум (ДВ, бр. 70 от 2005 г.) регламентира горни и долни стойности на експозиция за предприемане на действия, както и гранични стойности на експозиция, на база дневните нива на шум и върхово звуково налягане, съответно:

- горни стойности на експозиция за предприемане на действие: $L_{ex,8h} = 85 \text{ dB(A)}$ и $p_{peak} = 140 \text{ Pa}$, съответстващо на 137 dB(C) ;
- долни стойности на експозиция за предприемане на действие: $L_{ex,8h} = 80 \text{ dB(A)}$ и $p_{peak} = 112 \text{ Pa}$, съответно 135 dB(C) ;
- гранични стойности на експозиция: $L_{ex,8h} = 87 \text{ dB(A)}$ и $p_{peak} = 200 \text{ Pa}$, съответно 140 dB(C) .

Аналогично, Наредба №3 за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на вибрации (ДВ, бр. 40 от 2005 г.) регламентира гранични стойности на експозиция и стойности на експозиция за предприемане на действия, съответно:

- за вибрации, предавани на системата ръка-рамо:
  - дневна гранична стойност на експозиция, определена за период 8 часа - 5 m/s^2 ;
  - дневната стойност на експозиция за предприемане на действие, определена за период 8 часа - $2,5 \text{ m/s}^2$;
- за вибрации, предавани на цялото тяло:
  - дневна гранична стойност на експозиция, определена за период 8 часа - $1,15 \text{ m/s}^2$;

- дневна стойност на експозиция за предприемане на действие, определена за период 8 часа - $0,5 \text{ m/s}^2$.

Всяка от тези стойности е свързана със съответни и различни изисквания и превантивни и коригиращи дейности в предприятието за защита от рисковете от шум и вибрации: контролиране на риска при източника на възникване; проектиране и разположение на работните места; технически средства за ограничаване на рисковете; организационни мерки; осигуряване и използване на лични предпазни средства и др..

В сертификатите от измерванията на акредитираните органи за измерване факторите на работната среда трябва да присъстват всичките стойности, посочени по-горе по Наредба №6 и Наредба №3, като конкретната стойност от измерването да се сравнява с всяка от регламентираните, което следва да бъде основание за предприемане на съответните мерки, съгласно Наредби №3 и №6.

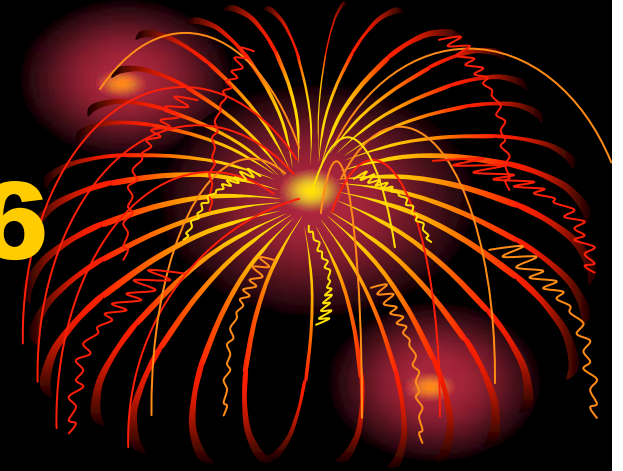
По отношение на прилагането на изискванията на Наредбата за определяне на видовете работи, за които се установява допълнителен платен годишен отпуск (ДВ, бр. 103 от 2005 г.) и на Наредба № 11 от 21 декември 2005 г. за определяне на условията и реда за осигуряване на безплатна храна и/или добавки към нея (ДВ, бр.1 от 2006г.), изразяваме становището, че следва да се взимат предвид горните стойности на експозиция на шум за предприемане на действие по Наредба № 6 (85 dB(A) или върховото звуково налягане $p_{peak} = 140 \text{ Pa}$, съответстващо на 137 dB(C)) и дневните стойности на експозиция на вибрации за предприемане на действие по Наредба №3 (за вибрации, предавани на системата ръка-рамо - $2,5 \text{ m/s}^2$; за вибрации, предавани на цялото тяло - $0,5 \text{ m/s}^2$).

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ "УТУКАС":

Г. Понев

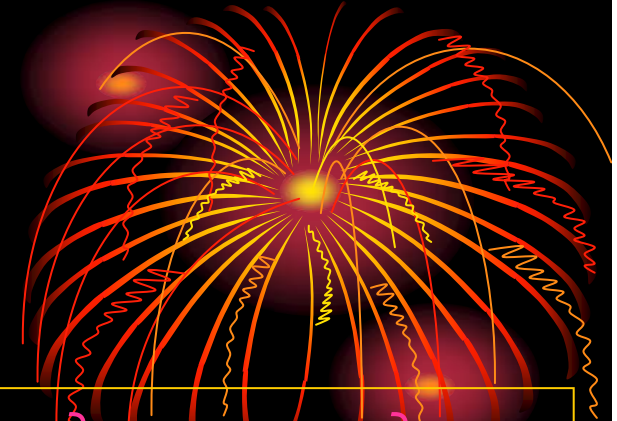

Наредба №6

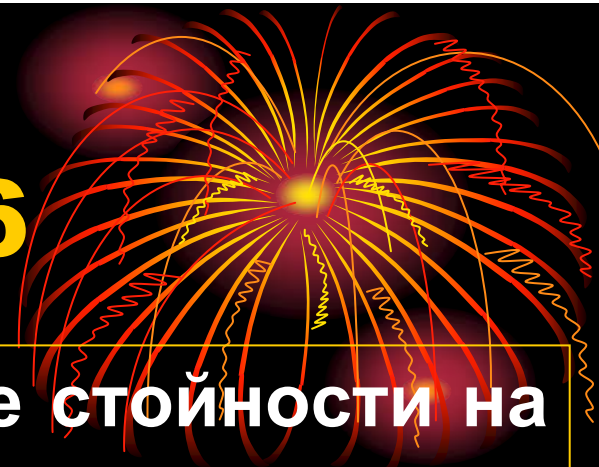
В сертификатите на акредитираните органи за измерване факторите на работната среда трябва да присъстват всички стойности посочени по-горе по Наредба №6 и Наредба №3, като конкретната стойност от измерването да се сравнява с всяка от регламентираниите, което следва да бъде основание за предприемане на съответните мерки по Наредба №6 и №3.

Наредба №6

По отношение прилагането на Наредбата за определяне на видовете работи, за които се установява допълнителен платен годишен отпуск (Дв.бр.103 от 2005 г.) и на Наредба №11 от 21 декември 2005 г. за определяне на условията и реда за осигуряване на безплатна храна и/или добавки към нея (Дв.бр.1 от 2006 г.), изразяваме становището, че следва да се взимат предвид горните стойности на експозицията на шум за предприемане на действия по Наредба №6 (85,0 dB(A) или върховото звуково налягане $P_{\text{реак}} - 140 \text{ Pa}$, съответстващо на 130 dB(C) и дневните стойности на експозицията на вибрации за предприемане на действия по Наредба №3 (за вибрациите, предавани на системата „ръка-рамо“-2,5 m/s², за вибрации, предавани на „цяло тяло“-0,5 m/s²).

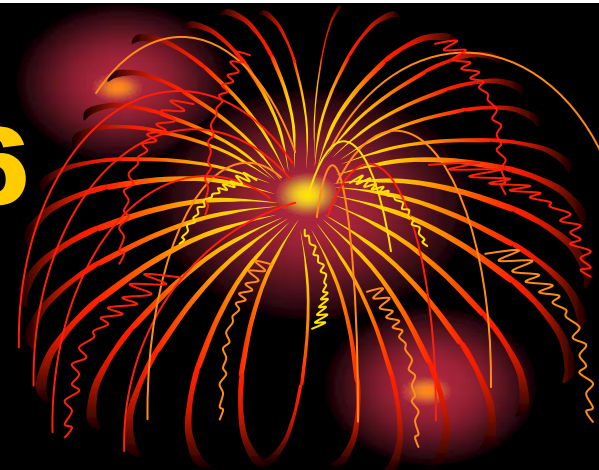
Наредба №6

Когато се прилагат граничните стойности на експозиция, действителната експозиция на работещите се изчислява, като се отчита намаляването на шума от използваните лични предпазни средства за защита на слуха.

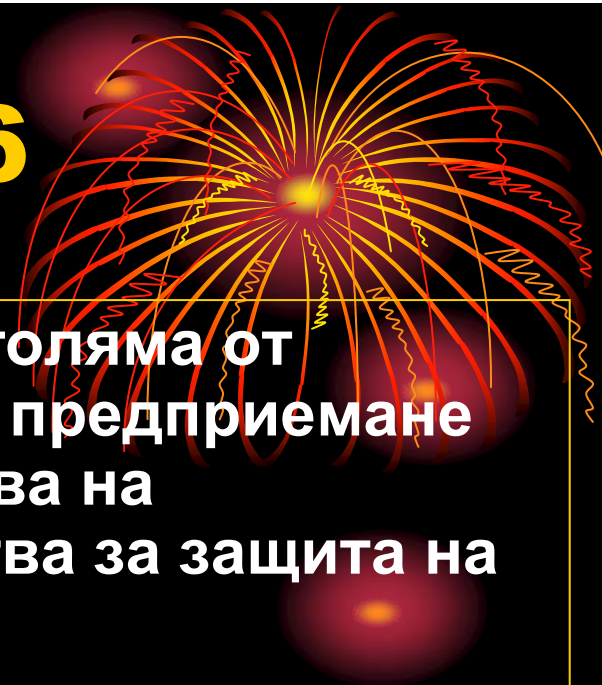
Когато се прилагат стойностите на експозиция за предприемане на действие, не се отчита ефектът от използването на тези защитни средства.

Наредба №6

Когато при оценката на риска по чл. 4, 5 и 6 се установи превишаване на горната стойност на експозиция за предприемане на действия, работодателят разработва и прилага програма от технически и /или организационни мерки, за да сведе до минимум експозицията на шум и произтичащите рискове, като взема предвид мерките по ал. 1.

Наредба №6

- 1. когато експозицията на шум е по-голяма от долните стойности на експозиция за предприемане на действие, работодателят осигурява на работещите лични предпазни средства за защита на слуха;**
- 2. когато експозицията на шум е равна или по-голяма от горните стойности на експозиция за предприемане на действие, личните предпазни средства за защита на слуха трябва да бъдат използвани;**
- 3. личните предпазни средства са подбрани така, че да отстранят или да намалят до минимум риска за увреждане на слуха.**

Наредба №6

Когато се установи експозиция, по-голяма от граничните стойности, въпреки предприетите от работодателя мерки за спазването на изискванията на наредбата, той е длъжен:

- 1. да предприеме незабавни действия за намаляване на експозицията под граничните стойности;**
- 2. да определи причините, поради които граничните стойности са превишени; и**
- 3. да промени предприетите мерки за защита и превенция, за да се избегне последващо превишаване на граничните стойности.**

Наредба №6

Работодателят е длъжен да осигури носенето на личните предпазни средства за защита на слуха и проверяването на ефективността на мерките по ал. 1.

НАРЕДБА №3

Система “ръка-рамо”

1. Дневна гранична стойност на експозицията (8 h) - 5 m/s^2 ;
2. Дневна стойност на експозицията за предприемане на действие (8 h) – $2,5 \text{ m/s}^2$

Система “цяло тяло”

1. Дневна гранична стойност на експозиция (8 h) – $1,15 \text{ m/s}^2$;
2. Дневна стойност на експозицията за предприемане на действие (8 h) – $0,5 \text{ m/s}^2$

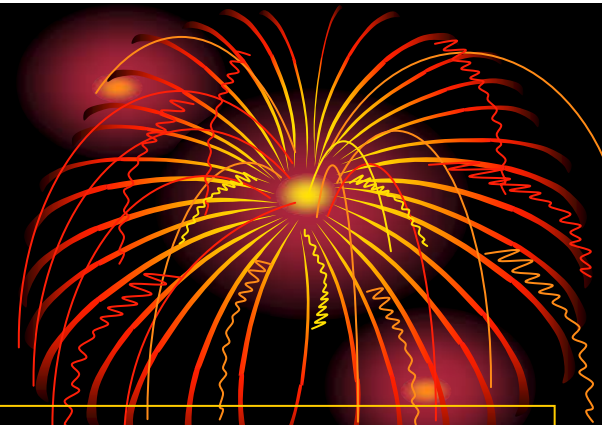
НАРЕДБА №3

Задължения на работодателите.

Чл.5. (1) Работодателят е длъжен да оцени, а при необходимост и да измери нивата на вибрации, на които работниците са изложени.

НАРЕДБА №3

Нивото на експозиция на вибрациите може да се оцени чрез:

1. Наблюдение на специфичните работни практики ;
2. Информация за вероятната стойност на вибрациите, съответстваща на оборудването и на условията, при които то се ползва;
3. Информация, предоставена от производителя на оборудването.

**Измерените честотно претеглени
виброускорения, по трите оси, в
зависимост от експозицията дават
дневното въздействие на ускове-
нието, което се съпоставя с
граничните стойности, залегнали
в Наредба № 3. Това се извършва
след продължителни математи-
чески обработки на измерените
ускорения.**

Благодаря Ви за вниманието!